

Nr 139.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående rätt för förra folkskollärarinnan Gurli Clara Emelie Maria d'Aubigné till viss tjänstårsberäkning för pension; given Stockholms slott den 21 februari 1930.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla det förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

Under Hans Maj:ts,
Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro:

GUSTAF ADOLF.

Cl. Lindskog.

Utdrag av protokollet över ecklesiastikärenden, hållet inför Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten i statsrådet å Stockholms slott den 21 februari 1930.

Närvarande:

Statsministern LINDMAN, ministern för utrikes ärendena TRYGGER, statsråden LÜBECK, BESKOW, BORELL, VON STEYERN, MALMBERG, LINDSKOG, BISSMARK, JOHANSSON, DAHL.

Departementschefen, statsrådet Lindskog anför här efter:

Hos Kungl. Maj:t har förra lärarinnan vid Stockholms stads folkskolor Gurli Clara Emelie Maria d'Aubigné — med förmålan att hon före sin anställning vid nämnda folkskolor tjänstgjort vid statsunderstödda flick- och samskolor, samt att hon från statens pensionsanstalt åtnjöte avkortad pension — anhållit att av de tio läsår med mer än tjugu veckotimmars undervisningskyldighet, som hon före sin övergång till folkskolan tjänstgjort vid dylik

Rätt för förra folkskollärarinnan Gurli Clara Emelie Maria d'Aubigné till viss tjänstårsberäkning för pension.

flick- och samskola i klasserna över de förberedande, få tillgodoräkna sig behövt antal tjänstår för erhållande av oavkortad pension.

Av handlingarna i ärendet inhämtas, bland annat, att sökanden, som är född den 1 juli 1867, tjänstgjort som lärarinna dels med full tjänstgöring vid Östermalms högre läroanstalt i Stockholm från och med läsåret 1888/1889 till och med läsåret 1894/1895 samt med sammanlagt full tjänstgöring vid Palmgrenska samskolan i Stockholm och Åhliniska skolan därstädes från och med läsåret 1898/1899 till och med läsåret 1900/1901, dels ock därefter vid Stockholms stads folkskolor från och med den 1 oktober 1901 till och med den 31 december 1928, att hon erhållit avsked från sistnämnda befattning från och med den 1 januari 1929, att statens pensionsanstalt genom beslut den 10 november 1928 funnit henne berättigad att efter avgång från sin befattning komma i åtnjutande av avkortad tjänstepension med 27/33 av hel pensions belopp, 1,875 kronor, utgörande 1,534 kronor 9 öre, samt att Stockholms folkskoledirektion genom beslut den 30 november 1928 förklarar henne berättigad att från och med den 1 januari 1929 från kommunen uppbära tilläggspension med 1,147 kronor om året.

Skolöverstyrelsen har i utlåtande den 7 oktober 1929 anfört huvudsakligen följande:

Vid den tidpunkt, år 1901, då sökanden från sin anställning vid statsunderstött privatläroverk övergick till folkskolan, var den för erhållande av hel pension bestämda pensionsåldern enligt bestämmelserna i då gällande reglemente för folkskolläraernas pensionsinrättning lägre än för närvarande (55 levnads- och 30 tjänstår), varjämte lärare kunde utan starkare begränsning kvarstå i tjänsten efter uppnådd pensionsålder, varigenom eventuellt för hel pension felande pensionsår kunde intjänas. Sökanden hade sålunda goda utsikter att i folkskolans tjänst hinna intjäna erforderligt antal tjänstår för erhållande av hel pension. Förhoppningen härom gick emellertid om intet genom sedermera skedd ändring i pensionsreglementet, varigenom pensionsåldern höjdes och bestämmelserna om skyldigheten till avgång från tjänst blevo strängare.

Ansökningen avser nu, att de sex år, som fattas för sökanden i de för erhållande av hel pension erforderliga 33 tjänståren, måtte få ersättas med motsvarande antal år, som sökanden före sin övergång till folkskolan intjänat såsom lärarinna vid vissa i ansökningen nämnda privatläroverk. Härvid är att märka, att, därest sökanden stått kvar vid något av dessa läroverk, hade hon enligt bestämmelserna i kungörelsen den 23 december 1910 (nr 145) angående pensionering av den kvinnliga lärarpersonalen vid enskilda läroanstalter kommit att obligatoriskt tillhöra lärarinnornas pensionsanstalt. Enligt bestämmelser i nu gällande reglemente för statens pensionsanstalt, § 22, äger folkskollärarinna att såsom tjänstår för pension räkna sig till godo alla de tjänstår, hon intjänat för pension i bland annat nämnda lärarinnors pensionsanstalt. Det är sålunda endast den omständigheten, att sökanden före år 1910 övergått till folkskolan, som gjort, att hon gått i mistning av de tjänstår vid berörda privatläroverk, vilka tjänstår hon vid uppnådd pensionsålder skulle ägt att räkna sig till godo, därest övergången skett efter nämnda år.

I ett med det nu förevarande likartat fall, nämligen beträffande förra folkskollärarinnan Anna Fredrika Ljungberg, har Kungl. Maj:t i proposition

till 1929 års riksdag (nr 133) föreslagit riksdagen medgiva Ljungberg rätt att för erhållande av pension från statens pensionsanstalt tillgodoräkna sig viss del av den tid, hon före sin övergång till folkskolan tjänstgjort såsom ämneslärarinna vid Palmgrenska samskolan i Stockholm. Såsom framgår av riksdagens skrivelse den 28 maj 1929 (nr 215, sid. 2) biföll riksdagen Kungl. Maj:ts nämnda förslag.

På grund av vad sålunda anförts, och då sökanden under tio år med full tjänstgöring tjänstgjort såsom ämneslärarinna dels vid Östermalms högre läroanstalt för flickor i Stockholm och dels vid Palmgrenska samskolan och Åhliniska skolan därstädes, hemställer överstyrelsen, att Kungl. Maj:t täcktes föreslå riksdagen medgiva, att sökanden må för erhållande från statens pensionsanstalt av hel pension såsom folkskollärarinna räkna sig till godo två tredjedelar av den tid, hon före sin övergång till folkskolan tjänstgjort såsom ämneslärarinna vid nämnda statsunderstödda privatläroverk.

Statens pensionsanstalt har i utlåtande den 1 november 1929 förklarat sig intet ha att erinra mot, att i anledning av förevarande ansökning proposition avlättes till riksdagen av den innebörd, skolöverstyrelsen föreslagit.

Slutligen har statskontoret den 30 november 1929 avgivit utlåtande i ärendet och därvid anført huvudsakligen följande.

Då, såsom skolöverstyrelsen framhållit, beträffande sökanden föreligga i huvudsak alldeles liknande förhållanden som i fråga om förra folkskollärarinnan Anna Fredrika Ljungberg, vilken i anledning av propositionen nr 133/1929 erhöll riksdagens medgivande till sådan tjänstårsberäkning för pension, varom nu är fråga, tillstyrker statskontoret, att framställning till riksdagen i nu förevarande ärende avlättes i överensstämmelse med skolöverstyrelsens hemställan.

På de skäl, skolöverstyrelsen anført, anser jag, att Gurli Clara Emelie Maria d'Aubigné bör medgivas rätt att för pension som folkskollärarinna tillgodoräkna sig viss del av den tid, hon tjänstgjort dels med full tjänstgöring vid Östermalms högre läroanstalt för flickor i Stockholm, dels ock med sammanlagt full tjänstgöring vid Palmgrenska samskolan och Åhliniska skolan därstädes. Samtliga dessa tre läroanstalter hava under den tid, varom här är fråga, åtnjutit statsunderstöd.

Den tid, sökanden bör få tillgodoräkna sig, torde i överensstämmelse med den beräkningsgrund, som tillämpades i fråga om förenämnda Anna Fredrika Ljungberg, böra fastställas till två tredjedelar av tio år, eller sex år åtta månader. Härigenom skulle sökanden kunna beredas hel pension från statens pensionsanstalt.

I anslutning till vad sålunda anförts hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva

att förra lärarinnan vid Stockholms folkskolor Gurli Clara Emelie Maria d'Aubigné må för erhållande av pension från statens pensionsanstalt räkna sig tillgodo två tredjedelar av den tid, hon före sin övergång till folkskolan tjänstgjort

Departementschefen.

Kungl. Maj:ts proposition Nr 139.

såsom ämneslärarinna dels med full tjänstgöring vid Östermalms högre läroanstalt för flickor i Stockholm, dels ock med sammanlagt full tjänstgöring vid Palmgrenska samskolan och Åhlinska skolan därstädes.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställen behagar Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten lämna bifall samt förordnar, att proposition i ämnet av den lydelse, bilaga vid detta protokoll utvisar, skall avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:

Em. G:son Bergman.
